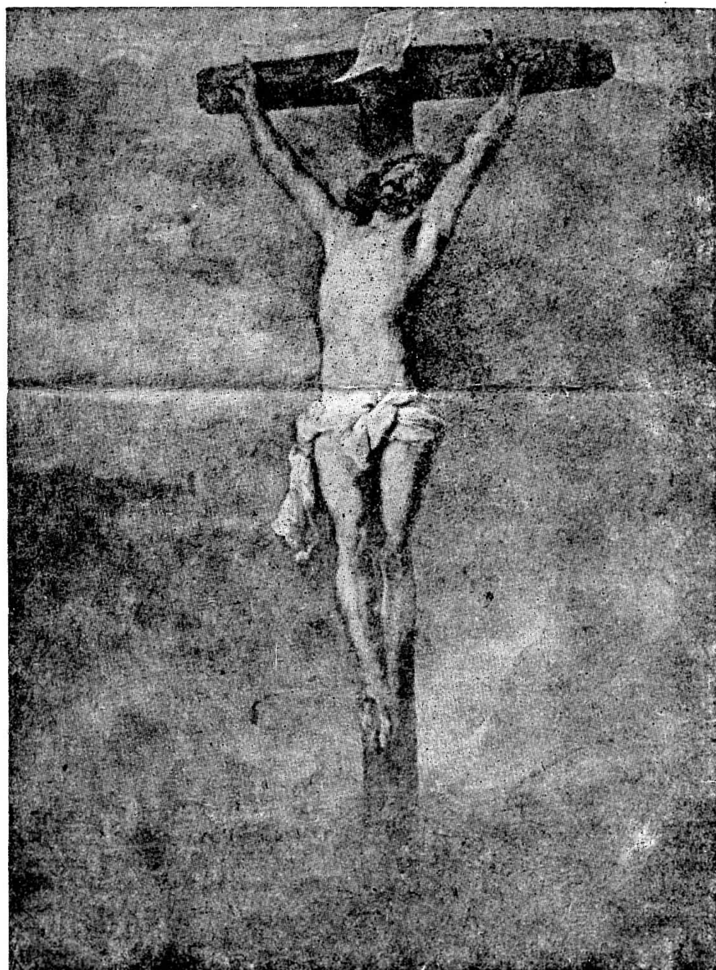
GOD. XXIX BROJ 9 BEOGRAD, SEPTEMBAR 1960 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VERSKI MESEČNIK

Antun Van Dyck: **KRIST NA KRIŽU**

Kad budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi
(Iv 12, 32).

24369

DUHOVNA ZVANJA

Kako je volja Božja da Crkva živi i radi do sudnjeg dana, Božja se providnost mora brinuti za svećenička zvanja, kako bi Crkva uvek imala propovednika reči Božje i delitelja Božjih tajna. Za plodonosno delovanje Crkve i za dokaz njene svetosti uvek se našlo u Crkvi osoba koje su se polaganjem redovničkih zaveta u zajedničkom životu posvećivale Bogu. Redovnička i svećenička zvanja, jednom reči, nazivamo duhovna zvanja.

Pojam duhovnog zvanja. Sve dobro dolazi od Boga, tako i svećenička i redovnička zvanja. Apostolima Isus govori: »Ja sam vas izabrao«. Isto važi za svakog svećenika.

Bog koji raspoređuje ljudima zvanja, planira nekim osobama duhovna zvanja. Tim osobama Bog podeljuje potrebne sposobnosti i milosti da se mogu slobodno odlučiti za duhovno zvanje i pripraviti se za nj i u tom zvanju dostojno živeti.

Poziv na zvanje javlja se u duši pod uticajem milosti Božje i životnih prilika na razne načine. Svakoga zove Bog na svoj način. Bilo da oseća neku sklonost i veselje za to zvanje, bilo da mu se pobuđuje češće misao da bi u tom zvanju mogao najbolje Bogu služiti i najsigurnije spasti svoju dušu, bilo da trezveno prosuđujući svoje sposobnosti i sklonosti dolazi do mišljenja da je za duhovno zvanje.

Ako neko neće da sledi Božji poziv u duhovno zvanje, ne možemo za nj kazati da je smrtno sagrešio, pošto nije prekršio nikakvu zapoved. Ne sledi iz toga da će takva osoba propasti, ali verovatno će se teže spasti.

Drugi izgubi zvanje tokom nepovoljne priprave ili čak u zvanju samom jer nije sarađivao s milošću Božjom, nije živeo kako treba. Česte su te pojave. U mladim godinama toliki dečaci pokazuju znakove svećeničkog zvanja, ali pod uticajem sredine, okoline i labavog verskog života zvanje se izgubi.

Znaci nutarnjeg svećeničkog poziva su: da je kandidat sposoban za službu svećenika te da ima ispravnu nakanu.

Sposoban je onaj kandidat koji poseduje one osobine, što ih Crkva propisuje za svoje svećenike, napose da je telesno i duševno zdrav, da ima potrebnu umnu nadarenost i da je iskusan u krepostima, posebno u svetoj čistoti. Ko iz vlastitog iskustva zna da ne može suzdržljivo živeti, taj nije za svećenika. Uz sposobnosti potrebna je i dobra, ispravna nakana: da želi postati svećenik, pošto ljubi Boga, želi spasavati duše i posvetiti sebe. Koga vode samo zemaljski razlozi, takav nije pozvan.

Konačnu odluku da li je kandidat pozvan za svećenika ili nije, donosi biskup odnosno redovnički poglavar koji odlučuje o primanju u semenište. Nijedan kandidat nema prava tražiti ili zahtijevati da bude primljen. Prijem u semenište je milost. Po crkvenom starešini očituje se volja Božja. Biskup prima toliko kandidata, koliko mu je potrebno i koje smatra sposobnijim. Isto važi i za redovničke poglavare.

U naše vreme oseća se u mnogim zemljama oskudica duhovnih zvanja, ali ima još uvek zemalja i pokrajina koje obiluju tim zvanjima. Ima župa gde se svaka šesta osoba posvetila Bogu.

Bog sa svoje strane deli i danas duhovna zvanja, seje klice svetih zvanja u mlada srca. Šta će biti sa tim klicama, zavisi mnogo od okoline gde taj dečak ili devojčica živi. Pogrešno je misliti da moderna omladina nema više nikakvih ideala ni sposobnosti za žrtve i poštivanje duhovnih vrednosti. Deca su kao nenapisana knjiga. Šta će roditelji, učitelji, okolina pisati u mlada srca, to će deca biti, tako će ona misliti, suditi, raditi.

Sasvim je prirodno da se dakle bude duhovna zvanja u dobrim katoličkim obiteljima, u kojima članove obitelji provejava pravi religiozni kršćanski duh, gde se kod kuće redovno zajednički moli, gde se ne čuje psovka, poštuje se dan Gospodnji, gde roditelji paze na svoju decu da se ne druže s pokvarenim drugovima, ne zalaze na sumnjive zabave itd.

To su obično priproste kuće, gde moraju svi članovi prema uzrastu i sposob-

nostima raditi i doprinositi za uzdržavanje, gde odiše više siromaštvo i radinost, gde se znadu ovoga i onoga odreći. To su obično obitelji sa brojnom decom.

Osobe u kojima se primećuje duhovno zvanje valja većom budnošću i pažnjom odgajati, kako se klica svetog zvanja ne bi ugušila i osušila. Njih valja poticati da se više mole, ozbiljnije proučavaju verska pitanja, čitaju dobre pobožne knjige, odabiru podesno društvo itd. Takve osobe treba naročito preporučivati Bogu da ih štiti.

Dok smo zdravi, ne govorimo o zdravlju, nego kad smo bolesni. Dok ima dovoljno duhovnih zvanja, ne raspravlja se u katoličkom svetu mnogo o njima, nego tek kad se oseća oskudica. A to je naše vreme.

U nekim katoličkim zemljama organizuju se posebne izložbe, na kojima se prikazuje raznovrstan život Bogu posvećenih osoba: u samostanima, u misijama, u pastoraciji svetovnih svećenika. Određuju se posebni molitveni dani za svećenički i redovnički podmladak. Verski časopisi, napose misijski, govore o tom pitanju, opisuju teške prilike u župama i u misijskim stanicama pošto nema u njima dovoljno Kristovih službenika.

Ma kakve bile vanjske prilike, revnostan duhovni pastir može još uvek mnogo učiniti na tom području. To potvrđuje svakodnevno iskustvo. Iz župe u kojoj radi revnostan svećenik, potiče lep broj redovničkih i svećeničkih zvanja. Kanadski misionar Fraser je u svom životu preko 130 mladića doveo kao mladomisnike pred oltar. Neki španjolski svećenik je uspeo gotovo svako šesto dete svoje župe odgojiti za samostan ili za svećenika.

Na veronauci, na propovedima, u ispovedaonici, prigodom prve pričesti, mlade mise, u ličnom razgovoru svećenik može mnogo učiniti u tom pravcu. Pobožnim dušama valja preporučivati, da se mole za duhovna zvanja i da podupiru odgoj domaćih svećeničkih kandidata.

Mi smo osobito slabi u misijskim zvanjima. Francuzi imaju preko 20 puta, Holandezi i Irci preko 50 puta procentualno više misionara nego mi. Vrednost nekog naroda pred Bogom meri se prema svecima i misijskim radnicima. U jednom i drugom pogledu imamo još mnogo da uradimo.

SPREMA ZA ŽIVOT

Ovog se meseca otvaraju svakovrsne škole. Hiljade i hiljade mladih ljudi odabire svoje buduće zvanje i odlazi u stručne škole da se osposobe za koristan rad u narodnoj i državnoj zajednici.

Biće korisno i u našem mesečniku progovoriti o izboru zvanja te pokazati kako vera gleda na to pitanje.

Bog je svojom premudrošću stvorio ceo svet. Svakome stvorenju dao je takve osobine, da se sva stvorenja zajedno mogu složiti u divnu lepotu. U tom svetu Bog je svakome čoveku predvideo neko određeno zvanje koje se najbolje slaže se večno lepim Božjim nacrtom. Za to zvanje Bog je dao čoveku prikladne sposobnosti i na to ga zvanje Božja providnost po prilikama njegovog života zove. Tako čovek ulazi kao koristan član u ljudsku zajednicu, od koje prima tolika dobra. Da može biti sebi i drugima što korisniji, treba da stvarno izabere pravo zvanje te se na nj savesno pripravi.

Raznolike je sposobnosti Bog dao ljudima. Različite su i potrebe u ljudskoj zajednici. Bog je predvideo za svakog čoveka mesto gde bi mogao najkorisnije i najuspešnije razvijati svoje sposobnosti i sklonosti. U tom će zvanju čovek biti najzadovoljniji. Ali kako otkriti svoje pravo zvanje? Obično to nije tako teško. Postoje znaci: ono ga zvanje privlači, oseća posebne sposobnosti, oduševljenje. Korisno je posavetovati se sa roditeljima, pitati za mišljenje učitelja koji poznaje dečaka ili devojku niz godina. Danas postoje i savetovališta gde stručnjaci putem testova određuju u kakvom se pravcu kreće nadarenost kandidata.

Katkada je neko prisiljen obiteljskim i drugim prilikama da izabere zvanje za koje nema naročite volje. Voljom i vrednim radom nadoknađuje se manjak u nadarenosti. Prilagodljivost čoveka prilično je velika.

U izboru zvanja čovek se ne sme voditi sebičnim interesima, koje je zvanje unosnije, časnije u društvu, nego za koje ima više sposobnosti, gde će dakle bolje služiti sebi, bližnjemu i zajednici i gde će lakše spasti svoju dušu. To poslednje od presudne je važnosti.

Ne treba se obazirati na to kako svet gleda na razvrstavanje raznih zvanja. Zvanje u kome te Bog želi imati, lepo je i časno. Bog čoveka ne ceni prema uglednosti zvanja nego prema

njegovom radu, sa koliko se ljubavi prema Bogu i bližnjemu posao obavlja. Tako može biti pred Bogom jedan čistač cipela, koji skromno i savesno vrši svoj posao, mnogo vredniji i zaslužniji nego univerzitetski profesor, koji u predavanjima traži samo svoju vlastitu čast ili čak krivim naukama zavodi svoje studente.

Na svoje se zvanje valja pripremiti. Svako zvanje, svaka služba traži izvesnu obrazovanost i veštinu, a neka zvanja traže dugotrajnu spremu. Takvu spremu valja steći pre nastupa službe. Javna vlast u cilju javnih interesa propisuje kakvo školsko obrazovanje i kakve su moralne osobine potrebne za pojedina zvanja. Greši onaj kandidat koji znajući da nije osposobljen, traži mesto koje mu ne pripada. Greši i onaj koji svesno nedostojnog kandidata na takvo mesto postavlja. Nestručno lice u bolnici, u rukovanju mašinama može prouzrokovati pravu katastrofu.

Lenost, kako za vreme stručnog obrazovanja tako i posle u službi, štetna je i opasna mana. Bog je čoveka stvorio za rad, dao mu je telesne i duševne sposobnosti da može njima sebe i bližnjega usavršavati odnosno sticati vremenita dobra. »Ko neće da radi, neka i ne jede« pisao je apostol Pavle Solunjanima. U priči o talentima Isus je rekao: »Nekorisnog slugu bacite napolje« (Mt 25, 30). Čovek koji nije zaposlen korisnim radom, besposličar je, a »besposlenost nauči mnogo zla« (Sir 33, 29).

U svakom zvanju čoveka čekaju razne nevolje, pošto je Bog već Adamu dao opšti zakon: »U znoju lica svoga ješćeš kruh, dok se ne vratiš u zemlju iz koje si uzet« (1 Mojs 3, 19). Veselje i uspesi u zvanju smanjuju njegov teret, ali nužno dolaze časovi zamora i potištenosti, kada se oseća istinitost gornjih reči. Važi reč Svetog pisma: »Nama valja kroz mnoge nevolje ući u kraljevstvo Božje« (Dap 14, 22).

Pijo XII je često naglašavao misao da vera ne samo da ne odvraća čoveka od savesnog vršenja njegovih staleških dužnosti, nego mu uvelike pomaže da bude bolji i savesniji radnik od drugih.

Religiozan čovek zna da ga Bog uvek i svuda gleda te da će za svako delo odgovarati. Stoga on savesnije obavlja svoj posao. Isti papa poziva kršćane da moraju biti i po stručnoj spremi na visini, po mogućnosti jedan stepen iznad svojih drugova. Čovek koji voli svoje zvanje, uživa kad može izrađivati bolju, savršeniju robu.

Vera nas uči da greši onaj čovek koji zanemaruje svoje građanske i staleške dužnosti. Ona nam govori da služeći bližnjemu i zajednici služimo Bogu, koji će nas za savesnu službu i nagraditi.

Stoga nije teško zaključiti kako je korisno omladini koja se odlučuje za buduće zvanje i za nj priprema, davati solidni verski i moralni odgoj. Crkva ne žali napora, samo da njena deca budu dobri i savesni građani svoje zemaljske domovine, da tako steknu pravo na nebeske nagrade.

SV. JERONIM

Naučitelj sv. Crkve

Od najdavnijih vremena sv. Crkva slavi na 30 septembra uspomenu našeg zemljaka sv. Jeronima i to kao svog »najvećeg naučitelja« (doctor maximus) u prevodu i tumačenju sv. Pisma. Istočna Crkva ga slavi petnajstog juna i nazivlje ga »theofoster« to jest »od Boga prosvijetljeni.«

Jeronim se rodio g. 342 u gradu Stridonu, u tadašnjoj rimskoj provinciji Dalmaciji, upravo na međi Dalmacije i Panonije. Ime njegovog oca Euzebija prešlo je i na njega, dok mu je Jeronim (grčki Hieronymus) bio samo pridjevak. Obitelj mu je bila čisto katolička, sačuvana od arijanske hereze onog doba i od praktične poganštine.

Jeronimov zavičaj Stridon bio je srušen od Gota, pa o njemu ne znamo potanje. Mnogo se o njegovom zavičaju pisalo kao o Homerovom i drugih glasovitih ljudi. Pošto je Dalmacija u ono doba imala druge granice, to je Stridon bio stavljen sad u Istri, sad u Međumurju, pa čak do granica Slovenije. Moderna povijest i arheologija, najviše zaslugom našeg poznatog arheologa D. Frane Bulića, ustanovila je, da se Stridon nalazio na današnjem Grahovom polju, upravo na međi Dalmacije, Hrvatske i Bosne.

U Stridonu je Jeronim sproveo svoje djetinjstvo i dječačko doba, što više puta spominje u svojim poslanicama. Imao je mlađeg brata Pavlinijana, koji je kasnije s njime živio u Betlehemu, a i sestru, koja je bila zastranila i zadavala mu brige, dok se konačno nije posvetila kreposnom životu.

Sv. Jeronim po svojoj prirodi bio je pun vitaliteta, dinamičnosti i temperamenta. Od 18 g., kad je otišao u Rim, da u onom središtu kulture i civilizacije uči klasične nauke, pa sve do svoje 78 godine kad je umro u Betlehemu (420), živio je, što se kaže, s perom u ruci. Crkveni pisac Sulpicije Sever, koji ga je posjetio u betlehemskom samostanu kaže, da je Jeronim uvijek sav bio u čitanju, sav u knjigama, da ni obdan ni obnoć nije počivao, već da je uvijek nešto čitao ili nešto pisao. On je katkada znao pisati i prepisivati do tisuću redaka na dan, premda su ga više puta boljele oči. A uz sav toliki trud, hrana mu je bila vrlo jednostavna: malo kruha, sočivo i voda. Proputovao je u znanstvene svrhe sve ondašnje kulturne centrume na Zapadu i na Istoku: u Carigradu kod Gregorija Nazianzanina i Gregorija Nišanina, u Antiohiji, u Trijeru

i u Galijama. Bio je izvanredni poznavalac grčkoga i hebrejskoga jezika, u što je potrošio mnogo truda, a i novaca. Njegova literarna naobrazba bila je tako velika i mnogostruka, da su intelektualci 4—5 v. na Zapadu i na Istoku nazivali Jeronima »putujućom bibliotekom« (bibliotheca ambulans). Svatko je u njega tražio savjeta ne samo u teološkim, biblijskim stvarima, već i lingvističkim, a i u općim životnim, etičkim problemima onog zaista teškog vremena, na historijskoj prekretnici, kakvu do tada nije poznavala povijest. I njegov veliki savremenik sv. Augustin bio je s njim u dopisivanju, a vodili su i polemike. Sv. Augustin, žarki Afrikanac, mnogo je cijenio svog temperamentnog kolegu Dalmatinca, pa je o njemu napisao ovo: »Nullus hominum scivit, quod Hieronymus ignoravit«, što bi značilo: »Nema nijednog ljudskog znanja, koje bi Jeronimu bilo nepoznato.« Ali više od svega ljudskoga znanja, Jeronim je svojom pokorom, svojim dugim čitanjem i razmatranjem u svojim vlastitim prsima napravio biblioteku Isusa Krista.

U svojim »Poslanicama«, koje su po sadržaju i stilu njegovo najmilije djelo, on nam očituje svoj karakter. Sulpicije Sever piše o njemu: »Mrzili su ga heretici, jer Jeronim nije nikada smalaksao da se bori proti njima. Mrzili su ga zločesti svećenici, jer je korio njihove mane i njihovo pokvareno življenje. Ali svi dobri mu se dive i ljube ga.« Obično se piše, da je Jeronim bio žestoke naravi i da je znao šibati savremeno društvo. To je on radio ne iz neke mržnje ili osvete, već iz ljubavi da popravi i obnovi tadašnje dekadentno društvo. Upotrebio je malo satire i ironije, što je uvijek dobro i pohvalno, kad druga sredstva ne vrijede.

Od njegovih poslanica do nas je doprlo oko stodvadeset. One spadaju u dragulje crkvene literature prvih kršćanskih stoljeća na Zapadu. Osim poslanica, ogromni rad Jeronimov je njegov prevod sv. Pisma iz židovskoga i kaldejskoga na latinski, što postade našom »Vulgatom«, a Crkva je upotrebljava i do danas. Sv. Jeronim bio je sav posvećen sv. Pismu i kršćanima svoga vremena, toplo je preporučivao njegovo čitanje i razmatranje, jer je govorio, da se bez sv. Pisma ne može upoznati Krista, a pobožnoj Eustohiji piše: »Tvoj zaručnik Isus govori ti preko sv. Pisma.« S tim čitanjem podizao je Jeronim duhove i približio ih liturgiji, tom pravom životu s Crkvom. Preko liturgije zamišljao je Jeronim duhovni i vjerski preporod društva i postigao je najveće uspjehe u Rimu i u Betlehemu. Njegov pustinjački i pokornički život od kalcidske pustare, pa konačno do betlehemske špilje bile su stepenice njegove svetosti i njegove nebeske slave.

Kroz čitav Srednji vijek, osobito za doba Renesanse, djelo Jeronimovo bilo je omiljeno i visoko cijenjeno od svih intelektualaca bez razlike. On je bio kao »lav u pustinji.« Ne samo teologija i uopće znanost, već i umjetnost proslavile su našeg zemljaka. Najglasovitiji majstori svih vremena, sve do Ivana Meštrovića, prikazali su njegovu muževnu figuru sad kao pokornika, sad kao učenjaka i crkvenog naučitelja.

Poslije njegove smrti dne 30 septembra 420, u Betlehemu njegovo tijelo bilo je preneseno u Rim i pohranjeno u veličanstvenoj bazilici sv. Marije Velike, što je on zaslužio kao veliki ljubitelj i štovatelj Djevice Marije i branitelj nezinog vječitog djevičanstva. Pokopan je u crkvi, koja čuva i Jaslice Isusove prenešene iz Betlehema, toliko od njega čašćene i ljubljene do časa smrti, u gradu Petrove Katedre, kojoj je bio vjerni potporanj i čvrsti stup. S potpunim pravom u dalmatinskim crkvama čita se u sv. Misi epistola iz Knjige Mudrosti (Crkv. 50,1—11) na njegov blagdan: »Evo Naučitelj Najveći, koji je za života svoga podupro dom Božji i u danima svojima utvrdio hram. Za njegovih dana provriješe zdenci voda i kao more napuniše se preko mjere. On se brinuo za narod svoj i izbavio ga je od propasti ... Kao što sjaje zvijezda danica posred magle, i kao pun mjesec u vrijeme svoje i kao žarko sunce: tako on zasja u hramu Božjemu ... Mnogi će hvaliti mudrost njegovu i do vijeka se neće zaboraviti. Neće nestati uspomene njegove i ime će se njegovo spominjati od koljena do koljena. Mudrost će njegovu kazivati narodi, a hvalu će mu raznositi Crkva.«

ŽIVELA JE ZA LJUBAV

(Nastavak)

Majka nikako nije htela dozvoliti Mariji da se venča. Lekar je njenom zaručniku dozvolio 14 dana dopusta, ali pod uslovom da sam odgovara za rđave posledice. Iz Minhena je Ivo želeo putovati u Niderau, da se upozna s Marijinim roditeljima. Majka Landler je tražila od svoje kćerke da nastoji izbeći tu posetu. Nije želela videti mladića, kome bolest ne daje prava da se ženi. Tim pogrešnim stavom majka je Mariji otežala rad na spasenju Ivine duše.

Ivo je stigao sav iscrpljen do Minhena. Jedva se malo oporavio da su oboje pošli za Niderau. Gospođa Landler mu nije kroz tri dana boravka u svojoj kući pokazala nikakvo neraspoloženje, iako je mnogo duševno trpela. Nato su Marija i Ivo otputovali za Beč.

Jednu stanicu pre Beča pričekala ih je Ivina sestra autom, da bi na taj način izbegli gužvu na stanici velikog grada.

Prevezli su se lepim bečkim ulicama te se zaustavili pred krasnom vilom gde su ih čekali Ivina mama i još neki rođaci. Sobe u toj vili bile su krasno uređene. Svaki dan su se ređale razne priredbe u čast mladih verenika. Prema Mariji svi su bili vrlo ljubazni, kao prema novom članu porodice. Ali ona je u svemu tome našla samo gorčinu, zabave i ljubaznosti je nisu mogle usrećiti. Činilo joj se kao da je njen voz skrenuo sa tračnica i da sada luta krivim putem. Jedino je u bečkim crkvama našla mir, napose u crkvi sv. Stefana.

Za spas jedne duše

Posle dopusta Ivo se vratio u sanatorij, a Marija kući. Nadošla je zima. Marija se dopisivala s Ivinom familijom, a i s prijateljima iz Španije. Među njima su bili i samostani. Još se uvek nadala da će posle zaručnikove smrti zamoliti za prijem u samostan.

Bilo joj je teško kad je pomislila na Ivinu smrt. On se nadao da će uskoro ozdraviti te se onda venčati. Ali mu se bolest tako pogoršala, da su ga morali preneti u dom čč. sestara koji je bio u sklopu sanatorija, jer mu je bila potrebna stalna nega. Iz svakog njegovog pisma čitala se želja da dođe Marija te ga neguje. Majka joj nikako nije htela dozvoliti, jer je znala da bi to bilo opasno po njeno zdravlje.

Tada je stigao telegram od trojice Ivinih prijatelja. Glasio je: »Dođite odmah, život na ivici, spasa nema.«

Majka nije dozvolila Mariji da putuje. Marija je klekla pred majku i molila je da blagoslovi umirućeg i nju. A odgovor: »Dobra devojka nikad ne ide do kreveta bolesnog zaručnika da ga neguje.« Ništa nije moglo Mariju teže uvrediti nego ove reči. Klekla je pred oltar Majke Božje te se u vrućoj molitvi odlučila da putuje. Rekla je: »Spas jedne duše više vredi nego čast jedne devojke.« Znala je da će izgubiti poštovanje svoje majke a i drugih ljudi. Ali je smatrala da je spasti dušu važnije od svega ostalog. To je kazala i svojoj majci. Ona je odgovorila: »Ja ti ne dozvoljavam da odeš. Ako uprkos tome otideš, znaj da će biti vrata roditeljske kuće za tebe uvek zatvorena. Pamti ovo.« Marija nije slušala. Njena je duša osećala takvu gorčinu i bol, da joj se činilo da nikada nije imala roditelje i uživala majčinsku ljubav. Nakon nekoliko sati ona je ostavila domaću kuću. Bez reči su se rastale majka i kćerka.

U sanatoriju Marija je potražila sestru predstojnicu. Došla joj je u susret otvorenih ruku kao dobra majka te joj objasnila: »Morali smo vas pozvati. Ivo će živeti još koji dan. Svi se mnogo molimo da ga spasemo. Neće ni da čuje o ispovedi. U njegovoj sobi sam ugledala vašu fotografiju. Činilo mi se da samo vi možete učiniti čudo. Pozvala sam njegove prijatelje da vam šalju telegram. Molim vas, nemojte mu ništa govoriti o tome. Vladajte se tako kao da ste slučajno došli da ga posetite. Juče sam pozvala župnika, pošto je bio tako slab. Kad je bolesnik ugledao svećenika, tako se razljutio da je uzeo revolver iz noćnog ormarića i zapretio da će okinuti, ako svećenik odmah ne izađe. Rekao je još da ispoved nije potrebna.«

Marija je ušla u bolesničku sobu. Ivo je bio toliko iznenađen da se jedva smirio. Marija je polako pokušala preći na verski razgovor. Ali svaki je pokušaj toliko uznemirio bolesnika da je morala razgovor više puta prekidati. Bilo je jasno da se sotona ne da oterati iz ove duše. Marija je s vremena na vreme tražila pomoć pred svetohraništem. Tako su se dvoje borili za Ivinu dušu.

Kad se Mariji činilo da je sve uzalud, učinila je ono što joj je još preostalo. Otvoreno je kazala Ivi istinu o njegovom zdravstvenom stanju, da je na kraju sa životom te da ga naskoro čeka smrt. Vruće ga je molila neka se izmiri s Bogom, pa će biti oni jednom zauvek sjedinjeni na nebu u večnom blaženstvu.

Tada se bolesnik podigao u krevetu, razbesnio se, pokazao joj vrata i viknuo: »Napolje, i to odmah! Ne želim te više videti. To je dakle tvoja ljubav! — Svećenik, ispoved, same pobožnosti! To sam morao već znati. Sama pobožnost, nikakve ljubavi, sama prevara! Odlazi!«

Marija je bez reči izašla, slomljena, ostarela. Ove uvrede su bile strašni udarci za njeno srce. Pred vratima se onesvestila i srušila. Koliko joj je trebalo snage da je čoveku, koga je volela iskrenom ljubavlju, mogla reći da je na umoru, i to u cvetu života. Ali drugog izlaza nije bilo.

Marija je ostala kod časnih sestara, a bolesnik to nije znao. Njegovi su je rođaci zamolili da posle njegove smrti ona uredi sve potrebno, jer oni nisu više mogli doći k njemu. Ona se veći deo vremena zadržavala u kapeli gde je klečeći pred tabernakulom molila jednu krunicu za drugom. Tako je prošlo pet do šest časova. Odjednom je potraži predstojnica te joj saopšti da je Ivo traži.

Kad je Marija stupila u bolesničku sobu, odmah je primetila na bolesniku promenu. Kad bi zidovi mogli progovoriti, pričali bi o teškoj duševnoj borbi koja se u ovoj sobi odigravala poslednjih nekoliko časova.

Ivo zamoli Mariju da sedne. Onda počne mirno govoriti: »Marijo, ja sam već umro. Nema strašnijeg od pomisli, da moram umreti, i to u najlepšim godinama, kad bi trebalo da mi pripada ceo svet. Slušaj me: došao sam do ubeđenja da me ti jedina istinski voliš. Toliko me ne ljubi ni moja majka, jer mi niko do sada nije kazao istine. Svi su me ostavljali u zabludi. Ali sad sam sve razmislio i uvideo na kakve te žrtve goni ljubav prema meni. Idem Nepoznatom u susret. Slabo poznajem Boga, nisam ni nastojao da ga upoznam. Računam na tebe. Moli se za mene, kad ne budem više kraj tebe. To je moja poslednja molba. Veruj mi, strašno je saznanje da su se srušile sve moje nade. Nema sumnje da govoriš istinu o mom zdravstvenom stanju. Kako sam si slikao divnu budućnost s tobom! Kad sam mislio da držim već sunce ži-

vota u svojim rukama, udari grom s jasna neba. Marijo! Možeš li mi oprostiti... i to što sam te oterao?«

Za dva tri časka Ivo je dodao: »Sada se želim ispovediti. Molim te, pozovi svećenika.«

Marija je klekla kraj njegova kreveta te su zajedno zahvaljivali Majci Božjoj za veliku milost. Ona je htela dovesti svećenika iz isusovačkog zavoda, ali Ivo je tražio upravo onog svećenika koga je ranije oterao.

Tako je Marija pošla po župnika. Stari gospodin nikako nije mogao da shvati šta se desilo. Kad je ušao u bolesničku sobu, bolesnik mu se ljubazno nasmeši i reče: »Tvrđava se predala. Hvala vam što ste došli.«

Marija je otišla u kapelicu te se vruće molila da se njen zaručnik dobro ispovedi. Tako je uronila u molitvu, da nije ni primetila svećenika kad je svratio u kapelu. Svećenik je pomiri: »Budite potpuno mirni. To je stvarno moralno čudo.«

Ivo je želeo urediti i sve ostalo. Mariju je postavio naslednikom svega svoga imanja. Njoj je to bilo neprijatno. Ona je nesebično volela Ivu te nije želela da se materijalno ičim okoristi. Otvoreno mu je kazala da će ljubav prema njemu ostati u njoj nešto sveto i nezaboravno, ali da ne želi biti naslednica njegova imanja. Ne može ni dopustiti da bi se njegovi rođaci nad njom razočarali. Ivo joj je odgovorio, da je to i želja njegove majke te nije odustao od takve oporuke. Tražio je dva prijatelja koji su je potpisali.

Zatim je Mariji na pero kazivao pisma za majku i sestre te izrazio svoje želje u pogledu sahrane. Kad je sve svršio, odahnuo je i rekao: »Zahvaljujem Bogu! Sada sam uredio sve poslove ovoga sveta; ne želim ništa više da čujem o njima. Marijo, molim te, moli se polako i glasno da se mogu s tobom moliti.« Dala mu je krunicu, zatvorio je oči i tiho se molio.

Tako su proveli svu noć. Rano ujutru došla je sestra predstojnica da pripremi sobu za svetu Pričest. Doneli su najlepše cveće. Zatim su zaručnici ostali još četvrt sata u molitvi. Glas zvončića je javio da dolazi Isus Krist. Spasitelj je ušao i za njim zbor časnih sestara sa gorućim svećama.

To je bilo poslednje jutro. Lekar je nagovestio da bolesnik narednog dana neće više dočekati.

Posle podne stanje se bolesniku neočekivano popravilo. Još mu je nešto ležalo na srcu: zamolio je Mariju da se venčaju. Ovako nešto Marija nije očekivala. Nije znala šta da čini, jer je Ivo i dalje navaljivao svojom molbom. Konačno mu je rekla da namerava u samostan. Nato joj je odgovorio: »Dobro, ti itako nisi za ovaj svet. Ostani Božja svojina.«

Pod veče došao je lekar. Rekao je Mariji da će bolesnik dobiti još tri napada kašlja koji će ga vrlo mučiti. Jedna će injekcija biti dovoljna da mu smanji bolove. Time se njegov život neće skratiti, ali se neće više probuditi.

Mladić je ležao u nesvesti. Marija je ostala sama kraj njega. Neprekidno se molila za nj i proživljavala njegovu smrt. Uskoro je počeo prvi napad kašlja, koji je bacao bolesnika po krevetu. Sledio je drugi. Tada je Marija uzela injekciju. Bilo joj je neopisivo teško. Kao da je Ivo znao da je poslednji put vidi, tako prodoran je bio njegov poslednji pogled. Zatim je zaspao zauvek.

Ostatak noći Marija je provela u sobici kraj kapelice. Nikako nije mogla zaspati. Sve što je proživela poslednjih dana bilo je previše za žensko srce. Tek prema jutru je zaspala.

Posle sahrane Marija je ostala još koji dan u Sankt Blaziju da uredi sve potrebno. Oba zaručna prstena poklonila je časnim sestrama za polukružnu lunulu u pokaznici koja drži sveto Otajstvo.

Kad je obavila sve poslove, vratila se kući. Majka ju je vrlo ljubazno primila, jer su joj župnik iz Sankt Blazija i sestra predstojnica pisali o svemu što se tamo događalo.

Što je učinila s Ivinom oporukom? Sva njegova odela razdelila je siromasima, a novac i dragocene predmete odredila za svete mise za pokoj njegove duše. Tako se rastala od svega.

(Nastaviće se)

BOJIŠTE VJEČNOGA KRIJESA

DIO DRUGI: TAJNA KAMENITIH VRATA

(Nastavak)

Kraljev povik i Dorin vrisak zaustaviše ga na čas. To ga je spasilo. Povukao se brzom kretnjom unatrag, jer se iza Tvrtkovih leđa ustalasalo žbunje i oružnici pojuriše naprijed, mašući kopljima i mačevima

— Sasijecite ga, — kričala je Dora promuklo. — Njega šalje kraljica da oduzme život kralju...

— Dovedite ga živa! — naredio je Tvrtko.

Polusvijesno, obezumljeno jurio je Cvjetan. Ispred njega bila je velika gromada kamenja. Slijep od noći i straha, zaglušen od lomljave granja i nedalekih dozivanja potjere, naletio je na oštro kamenje. Brzinom vjeverice puzao je uz nagomilani lomljenac. Oštri bridovi sjekli su mu kožu. Iz ruku i koljena potekla mu je krv. Nije mislio na to. Uspjelo mu je da se domogne vrha, a onda se bacio u tamnu dubinu.

Tijelo mu je padalo niz brijeg, lomatalo o neki hrapavi zid, palo u gustu travu i klizilo, kotrljalo se i rušilo na dolje, zadržavano šibljem i prepletima visoke trave. Nad sobom je čuo glasove oružnika...

Skrovište njegovom izmučenom, izmrcvarenom i razderanom tijelu pružila je špilja, na čiji otvor se srušio kao teška vreća. Uvukao se, puzajući, unutra, ne misleći da se iza velikog otvora može nalaziti stan vukova i medvjeda. Ljudi su mu sad bili opasniji od divljih zvijeri. Naslonio se uz stijenu i ostao nepomičan. Glasovi potjere još su lebdjeli gore, u visini, slabili su, kidali se i nestajali. Napokon su posve zamrli.

Zavladala je netaknuta tišina, ali za kratko. U dubini špilje čuli su se šumovi. Cvjetan se nije micao. Nije imao snage pokrenuti se. Šumovi su postali jači, oštriji. Bilo je to kresanje kresiva. Iskre su zatreptale daleko i jedva vidljivo, a potom su se razletjele, krupne, sjajne i plamičak svijeće je zaplamsao, njišući se kroz gustu tminu. Poprimile su svoje vidljive, ali nepotpune oblike špiljske stijene oko njega, isprekidane svijetlom i sjenom. Ta špilja nije bila duboka i netko je sa svijećom u ruci stajao tik njega.

— Nemojte me izdati, — prošaptao je slabo. Naprezao je oči da raspozna lik čovjeka sa svijećom.

Vedro, svjetlo, mladoliko lice uokvireno smeđom bradom ugledao je Cvjetan nad sobom. Zbunila ga je oštra crta isturene donje usne, kao da se čovjek, koji je donio svijetlo u tminu, nešto srdi. A odmah zatim primirili su ga dva tamnosmeđa oka, puna zlatnih zraka, koje nisu bile samo odbljesak sitnog plamička svjeće. Nije kresivo, oćutio je Cvjetan kao u srcu otkriće, ove oči su donijele svijetlo u tminu. Iz crne pećine, od kuda je očekivao krvožedno svjetlucanje očiju divljih zvjeri došlo je nešto posve drugo. Najsvetija pitomost, koja se zove brižnost za drugog i ljubav.

— Neću te odati, Cvjetane, — reče tiho glas njegova strica. — Ne bih odao ni najdaljeg tuđinca. To velim, jer su između nas tuđinske daljine i mraz oko duše. No, vidiš, i to je samo tako za neznalice. Nema tuđinaca, kaže nam Bog; svi ste djeca jednoga Oca. Samo našoj sebičnosti, koju zasadiše sile mraka, trebaju neznanci, tuđinci, neprijatelji...

Dok je to govorio već je klečao na zemlji i širio ležaj od slame za izranjenog mladića. Povukao ga je jakim rukama na slamu i rekao:

— Ti nisi bježao od mene, svojeg strica. Bježao si od siromaštva, čiju sam zastavu ponio umjesto našeg bojnog stijega sa zlatnim orlom na modrom polju. A vidiš li sad da je bogato i jako moje siromaštvo? Samo njim se mogu koristiti da prihvatim i ublažim tvoju bijedu. I siguran sam da ću ti pomoći, dječače...

U zadnjim, jednostavnim i zapravo suhim riječima, Cvjetan osjeti toliko utjehe i topline, da ga čuvstva zahvalnosti i sreće tako zasuše, te nije mogao progovoriti. Suze mu nisu bile u grozničavo suhim očima, ali su ga gušile u grlu.

Zapao je iste noći u groznicu. Imao je bolesna priviđenja. Razgovarao je sa živim i mrtvim znancima.

— Kako sam zalutao ovamo, — pitao je strica, stojeći na vrhu neke gomile oštrog, velikog kamenja, sa koje se moglo samo survati u dubok ponor. Stric mu je dobacio svoj bijeli redovnički pojas od grubog užeta i on se još uvijek držao nad ponorom, njišući se tamo-amo.

— Odabrao si put, koji jednom mora dovesti do ovakvog mjesta, — govorio je fra Nikola. — Požude za zlatom i slavom su te vodile putem. Nisi li nikad čitao redove jednog velikog, energičnog, pravednog pjesnika i biskupa, koji se zvao Ambrozije? Napisao je taj svetac i umjetnik: »Tko ne zna i ne može svladati svoje požude, njega će one doskora nasilno nositi sa sobom svakamo, kao što preplašeni konj nosi svoga jahača guštarom i konačno ga baci u ponor...«

Pod Cvjetanovim nogama zijao je dubok ponor. Držao je stričev pojas ali više nije vidio fra Nikolu. Na njegovu mjestu stajao je Cvjetanov pobratim, desetnik Stjepko Lipovački. Nije stajao uspravno. Tijelo mu je bilo na čvrstim nogama, ali je visilo prelomljeno u pojasu, kao onda, kad je Cvjetan zadnji put vidio to tijelo, mrtvo, prevješeno preko ograde Pisanog mosta, nad zagrebačkim potokom Medvešćakom.

— Što mi vrijedi krasni grad Lipovac? — pitao je Stjepko prijatelja, ne podižući gornji dio tijela i jedva otvarajući blijeda usta. — Mačem sam sjekao i od mača sam poginuo. A sjekao sam da dobijem nove časti i novo zlato, koje bih prosuo u krčmama Gričkog Podgrađa... Pfuj!... U jednom satu ima tako mnogo trenutaka. A koliko se u jednom trenutku može dobra oživotvoriti. A ne samo nakaniti. Oh, nakane, cestovana gradnja za put u pakao! Neostvarene nakane, nešto najjadnije na svijetu! Bio sam samo nesretni cestar zla. Koliko propuštenih trenutaka, dana, sati... Nenaknadivo, izgubljeno, izgubljeno za uvijek...

Cvjetan mu je htio reći nešto dobro, slično riječima koje govori njegov stric i koje nisu samo riječi, nego čudni zasadi iz kojih odmah klija nešto u duši i oko čovjeka, po čitavom svijetu, nešto plemenito i sveto od čega čovjek živi, bez čega ne može, što odsijeva sa crne zemlje po oblacima i nebu.

Ali nije mogao u sebi naći takovih riječi, a na mjestu desetnika Lipovačkog, sada je stajao gospodin Arland Susjedgradski i smješkao se u prosijedu bradu svojim neodređenim, slatko-gorkim osmijehom.

— Moj dvorac se uzvisuje prema nebu, — rekao je. — A tko će iz njega gospodariti sutra? Moja loza je povenula. Dežimir je mrtav, a Dori se pomutila pamet. Gdje je slava mojeg imena, moje zastave i mojeg Susjedgrada? Sve će se pretvoriti u kamenje i prah, a seljaci će pjevati hodajući preko mjesta gdje je nekad bila moja tvrđava... Sava će i dalje teći mirno u dolini, ispod ruševina mojeg ponosnoga gnijezda...

Ništa čovjek ne može postići bičem i mačem. Ništa...

S druge strane visoke gomile kamenja stajao je Manfredo i gledao ga tužnim pogledom. Njegove sjetno uzdignute vjeđe prelomile su se u crti teškog bola. Plava kosa mu je padala na oči, a njegove dječačke usne bile su grčevito iskrivljene.

— Ja imam dosta novaca, Cvjetane... — mucao je. — Otac... oh, ne... ne smijem izgovoriti njegovo ime... Da, moj otac bi mi dao još puno novaca, kad bih ga molio. Ali, ja ti novcem ne mogu pomoći. Znam da ti to sad ne treba. Onu pomoć, koja ti je potrebna, ja ne posjedujem, ne poznajem... Učili su me lijepom vladanju i rukovanju mačem. Vježbao sam ove običaje i vještine svakog dana, od malih nogu. A ono što bi sad jedino vrijedilo — nisu me učili... To nikad nisam vježbao... Nemoćan sam, Cvjetane, oprosti...

Nestalo ga je, a na vrlo svijetlom krajobrazu pojavio se tamni lik žene u crnom. Imala je crnu koprenu, koja je padala na leđa i bila je ogrnuta crnim plaštem. U prvi mah mu se učinilo da je to luda Dora Arlandova, potom da pred njim stoji bosanska kraljica Doroteja, a napokon je prepoznao samrtnički blijedo lice i ogromne mrtvačke oči kraljice Marije Anžuvinske. Smijala se velikim žutim zubima; prvi put je vidio njen osmijeh, ali nije bilo onog suhog, mraznog smijeha koji je jednom čuo, dok je pred njom klečao poniknute glave.

— Ako sve obaviš kako odgovara mojoj kraljevskoj milosti, — govorila je, dok joj je pjena kipjela u uglovima usana, — ako budem zadovoljna, darovat ću ti Manfredov novac i dvor Susjedgrada i lijepu Doru Arlandovu za ženu. Imat ćeš i previše novaca za cijeli život, pa će ti preostati i za raskošnu grobnicu od srebra i dragulja... Ti i ne slutiš, svadba tek što nije počela...

»Svadba ili ukop? Govorili ste i o Dori i o grobnici...« — htio je upitati, ali više nije bilo vremena. Kraljica je mahnula rukama i oko nje je zaplesalo bijesno kolo svatova. Vodila ga je krčmarica Eva sa Griča. Oko nje su skakali i hihotali starac-kostur i starac-kolac, a preko sastavljenih ruku nosili su tijelo mrtvog desetnika Lipovačkog. U kolu je bio i Dežimir Arland, a njegov otac se probio između igrača, vodeći za ruku Doru. Doveo ju je do Cvjetana i rekao:

— Evo ti zaručnice...

Dora se smijala suludo, zabacivala glavu i tajanstveno šaputala:

— Tebi prijeti velika opasnost. Samo ja te mogu spasiti. Ja ću učiniti da postaneš kralj...

Uz njih se stvorio Manfredo, koji je povikao:

— Ja volim Doru. Ona će biti moja žena. Ja sam jedini nju vidio kako sjedi uz prozor Susjedgrada, tiha, nasmiješena, nedužna kao dijete i veze za mene vez od zlatnoga konca na crvenoj svili.

— A ja sam rekla svojem bratu Dežimiru da se neću udati za vas, Manfredo, nego za — Cvjetana. On je bogatiji i slavniji od vas. On će mi vratiti bogatstvo i zdravlje.

Tada je Manfredo kriknuo, pao na travu, počeo kopati noktima zemlju i dozivati:

— Srebrenka! Srebrenka!...

A Cvjetan je grčevito stegnuo bijeli franjevački pojas, koji za cijelo vrijeme nije puštao iz ruku i bezglasno, u sebi pozvao u pomoć sveto svijetlo u očima fra Nikole Tavelića.

— Nastavit će se —

IZ KATOLIČKOG SVETA

Uganda. Katolički i protestantski biskupi izdali su zajedničku deklaraciju kojom osuđuju svađe među tim veroispovestima kao i svaku vrstu verskog nasilja, što se dešava u provinciji Kigezi. To je pismo bilo pročitano po svim crkvama 21 aprila. Biskupi odbijaju tvrdnju da su sami uneli mržnju rečima: »Mi smatramo sramotom i slabošću da se neko služi religijom kao otskočnom daskom za divlje političko razračunavanje. Takvi postupci mogu naneti samo štetu veri i demokratskom načinu života«.

Apostol omladine. Nadbiskup Bernard Šeil, pomoćni biskup u Čikagu, slavio je 21 maja zlatomisnički jubilej. U Americi je taj biskup dobro poznat po svom junačkom stavu u pitanju rasne diskriminacije i prava na samoopredeljenje. U Čikagu se naročito isticao svojim neumornim radom za napuštenu mladež čikaškog podzemlja i stvarnu socijalnu pomoć u tom velegradu. Te su mu zasluge donele odlikovanje »Čovek 1959 godine«. Kao student nadbiskup Šeil bio je među najboljim sportašima. Svoju obitelj, prijatelje i poznanike iznenadio je svojom odlukom da postane svećenik. Sav život bio je dušom i telom vrstan duhovnik omladine.

Verski život u Austriji. U toj zemlji živi 6,17 miliona katolika, 89,1% ukupnog austriskog stanovništva. Najbolji je verski život u biskupijama Insbruk i Feldkirh u Tirolu i Forarlbergu, najgori u Beču. Za ukupnu Austriju računa se da ima jedna trećina praktičnih vernika, među kojima oko 20% organizovanih, druga trećina su sezonski vernici, koji pohađaju crkvu samo za blagdane, treća trećina nema veze sa verom. Oko polovine katolika starih iznad 7 godina obavlja uskršnju dužnost. 1958 godine bilo je 49 200 venčanja gde je bila barem jedna strana katolička. U crkvi ih se venčalo 43 000, dakle 87,5%. Svake godine prosečno otpadne od Crkve 3 300 osoba više nego što ih se obrati. Ka-

tolici brojčano sasvim polagano opadaju. Računa se da će u buduće katolici po vrednosti rasti, dok će nekih 12,5% katolika, koji nisu ni katolički venčani, otpasti.

Prigodom kanonizacije sv. Grgura Barbarigo Papa je uzdizao rad novog sveca na obnovi semeništa i katehetske pouke. Papa je primetio da se valja čuvati samozvanih kritičara koji bi želeli povesti Crkvu na nove puteve. Neka Crkva u izvršivanju svog božanskog poslanstva polagano i strpljivo stupa napred. Ona se izkazala doraslom svakom i najtežem vremenu. — Venecijanski patrijarh Urbani rekao je za novog sveca da se posebno isticao u radu na crkvenom jedinstvu te da će stoga pred Božjim prestolom podupirati rad budućeg opšteg crkvenog sabora.

40 000 vojnika u Lurdu. I ove godine za blagdan presv. Trojstva hodočastilo je u Lurd oko 40 000 vojnika iz 19 zemalja, među kojima je bilo 14 zvaničnih državnih delegacija. U Lurdu su se molili za bratstvo i jedinstvo te mir među narodima. U nedelju 12 juna vojnici su tri sata molili križni put, onda u podzemnoj crkvi sv. Pija X prisustvovali zajedničkoj sv. misi, pod kojom je 150 svećenika delilo svetu pričest. Posle podne se obavila običajna lurdska procesija sa Presvetim i blagoslov bolesnika, napose teških ratnih invalida iz drugog svetskog rata. Na kraju su vojni vikari pojedinih država održali zaključnu reč.

Nova otkrića oko Mrtvog mora. Akcijom ronilaca otkriveni su ostaci kuća, ulica itd. u severoistočnom delu Mrtvog mora nekoliko metara u Engadiju otkrivena je korespodencija ustaci biblijskih gradova Sodome i Gomore. — U nekom vadiju na zapadnoj obali Mrtvog mora u Engadiju otkrivena je korespodencija ustaničkog vođe Simona Bar Košibe iz 130—135 godine posle Krista. Jevrejski arheolog Igael Jadin objavio je neka pisma. Utvrdio je da se radi o korespondenciji Bar Košibe s njegovim oficirima. Sadržavaju razne vojničke, ekonomske i čak liturgijske podatke. Prema mišljenju profesora Jadina Košiba je imao svoj glavni stan u blizini Betlehema te je bio pre ustanka neosporni vladar u Palestini. Otkriveni su i ćupovi srebrnog novca iz onog doba.

Južna Koreja. Iz pisama tamošnjih misionara razabire se da su zadovoljni što se u zemlji promenio politički režim koji je i katolički rad na razne načine sputavao. — Vrhovni državni sud u Seulu ponovo je dozvolio izlaženje dnevnika Kjongjang Šinmun, koji zastupa katolička gledišta, a pre godinu dana bivši režim ga je zabranio. — U Seulu je počeo raditi katolički univerzitet, koji vode oci isusovci iz Viskonzina u SAD. Zasad ima 138 studenata. Njegovom otvaranju prisustvovao je ap. vikar iz Seula Msgr Pavle Kinan Ro i ap. delegat. — Upravu bogoslovnog semeništa u Kvangiu isto su preuzeli isusovci. Zavod ima već sada mesta za 200 bogoslova, iako će zgrada biti tek 1962 godine dovršena.

Kolumbija. Katolička radio stanica Sutatenza počela je svoje poslovanje s govorom pape Ivana XXIII. Sveti je otac naglasio kako je važno da katoličke radio stanice šire istinu i naobrazbu među stanovništvom. Ova radio stanica daje redovne prenose po načinu školske nastave. Računa se da je u provincijskim županama te zemlje preko jedan milion slušalaca tih emisija.

Svi učesnici svetskog euharistijskog kongresa u Minhenu mogu dobiti potpuni porcijunkulski oprost kakav se dobije u Asiziju uz obične uvete. Taj je oprost podelio Papa kongresnim učesnicima na molbu minhenskog kardinala Wendela.

Olimpijske igre u Rimu. I sa crkvene strane vršile su se pripreme, kako bi se olimpijskim takmičarima, upravnom osoblju tih priredaba i gledaocima olakšalo vršenje verskih dužnosti u tim danima. Na otvaranju olimpijskih igara Svetu će Stolicu zastupati jedan kardinal. 4 septembra će se na Sijenskom trgu služiti za sve učesnike igara posebna sveta misa. Takmičarima će se deliti brošurice o papinim izjavama o sportu na raznim jezicima. Red službe Božje u crkvama u blizini olimpijskog stadiona biće podešen tako da će učesnici moći pribaviti službi Božjoj.

Velikodušnost. Neki austrijski radnik poklonio je svu svoju ušteđevinu od 25 000 šilinga za izgradnju bogoslovnog semeništa na Floresu u Indoneziji. Taj je novac skupljao više godina, pošto mesečno zasluži samo 1 800 šilinga. Tamošnji misijski biskup Thijssen je posetio Austriju, te se osobno zahvalio darodavcu.

Nemački katolici su u ovogodišnjoj korizmenoj sabirnoj akciji za pomoć gladnima u svetu sakupili 43 miliona nemačkih maraka, osam miliona više nego prošle godine. Prvi deo te svote već je podeljen moliocima iz Pakistana, Indije, Afrike i Južne Amerike.

Oslo. Katoličke žene skandinavskih zemalja sastale su se krajem juna u norveškoj prestonici. Glavni predmet razgovora je bio »Katolička žena na današnjem Severu«. Svetski savez katoličkih ženskih organizacija sprema svoj kongres za 1961 u Rimu.

U Zapadnoj Nemačkoj u toku je velika akcija za svetkovanje nedelje. Tu akciju vode omladinske seljačke organizacije. Preko jedan milion letaka bilo je podeljeno i nalepljeno preko 50 000 velikih plakata gde je stajalo velikim slovima: Svetkujte nedelju.

Kongregacija svetih obreda se protivi tome da se u rimskim crkvama nameštaju automatski uređaji koji sami daju informacije od istorijskog i religioznog sadržaja.

Lejrijski biskup Msgr Pereira Venancio je poslao svim biskupima sveta pismo kojim ih poziva da organizuju u svojim biskupijama 12 i 13 oktobra dan molitve i pokore za mir na svetu.

Uzajamna pomoć francuskih svećenika, koja predstavlja njihovo socijalno osiguranje, slavila je 16 juna o.g. desetgodišnjicu svog postojanja. Prvo je bila osnovana samo u 73 biskupije i pristupilo joj 30 260 svećenika; danas međutim postoji u 87 biskupija te broji 39 613 članova, svetovnih svećenika i redovnika.

Sveto pismo na 1151 jeziku. Prema podacima od 31 dec. 1959 godine čitavo je Sveto pismo bilo prevedeno na 219 jezika, samo Novi zavet na daljnji 271 jezik, delovi Svetog Pisma, većinom Evanđelja, još na 661 jezik, ukupno dakle na 1151 jezik.

Brazilija, nova brazilijanska prestonica, bila je 21 aprila svečano otvorena i posvećena. U prestonici trenutno živi nekih 100 000 stanovnika. Izgrađuje se velika katedrala po nacrtima evropskog arhitekta. Predviđeno je da grad bude crkveno podeljen na 22 župe. Svaka će župa imati svoju crkvu, župski dvor, dve osnovne škole, jednu za dečake drugu za devojke i druge pripadajuće zgrade. Broj će vernika u jednoj župi dostizati između 12—15 000. Predsednikova palača ima svoju kapelicu, sagrađenu vrlo moderno u obliku spiralnog lista, i to iz betona koji liči na mermer. Od svih svećenika su u toj brazilijanskoj prestonici najjače zastupljeni salezijanci, kojih ima u celoj državi oko 2 000. Oko tog grada već se skuplja gradski proletarijat koji živi u velikoj bedi. Možda se nigde tako oštro ne razlikuje luksuz bogatih kvartova od siromašnih koliba u predgrađima kao u Južnoj Americi.

Madagaskar je sada nezavisna afrička zemlja sa svojih pet miliona stanovnika koji nisu crnačkog nego malajskog porekla. Među tamošnjim kulturnim radnicima ističu se katolici kojih ima oko jedan milion. Oni su u dva meseca, u aprilu i maju, dobili tri domaća biskupa. Trećina škola je u crkvenim rukama. Velik je problem borba sa bedom, onda sa higijenskom i privrednom zaostalošću.

U Britaniji je ustanovljeno, da u katoličkim školskim zavodima ima sve više anglikanske mladeži, katkada u srazmeru jedan prema tri. Katolički se roditelji plaše da u odeljenjima gde su katolički đaci u velikoj manjini, ne može biti pravog katoličkog odgoja. Postavlja se zahtev da treba siromašnim katoličkim obiteljima pomoću stipendija omogućiti da šalju svoju decu u katoličke školske zavode.

Predsednik Argentine Frondizi kod Pape. 18 juna pre podne obavila se svečana audijencija argentinskog predsednika s običajnim ceremonijalom. Posle privatnog razgovora dvaju državnih poglavara predsednik Frondizi je Papi predstavio svoju pratnju. Papa je oslovio visoke posetioce prigodnim govorom na španjolskom jeziku. Predsednik se zahvalio Papi na toplim rečima i obećao vernost svoga naroda Petrovoj Stolici. Onda su bili izmenjani razni pokloni. Predsednik Frondizi je posetio i kardinala državnog sekretara i vatikansku baziliku.

Brazilija je crkveno podeljena na 26 nadbiskupija, 92 biskupije i 30 samostalnih prelatura. Župa je 3 995. Prosečno svaka župa meri 2 131 km² sa 16 000 vernika. Ako si predstavljamo svaku župu u obliku kruga, onda bi prečnik tog kruga iznosio oko 25 km. Trenutno radi tamo 10 526 svećenika, od toga 6 256 redovnika. Broj seminarista je iznosio 1957 godne 2 314, što je utešno.

Ogromni globus. Oci Reči Božje su izradili za Papu ogroman globus, visok 180 cm, njegov prečnik iznosi 127,6 cm. To je velika lopta koja predstavlja našu planetu u srazmeri 1 : 10 miliona. Na tom su globusu označene sve biskupije izuzev italijanskih, kojih ima 2 200. Predaji poklona prisustvovao je i proprefekt kongregacije za širenje vere kardinal Agagianian. Papa se zahvalio patru Emerihu, koji je vodio glavnu brigu oko globusa, za tako lep poklon te ga pozvao da se više puta navrati u njegovu radnu sobu, kako bi se od vremena na vreme unele na globus promene u podeli biskupija.

Na francuskim ostrvima Kergueli u južnom polarnom pojasu podignuta je kapela kao veliki blok, kako bi se mogla odupirati tamošnjim vetrovima koji često duvaju brzinom od 150 km na sat. Kapelu je izgradio svećenik Beranž, a posvećena je bila sredinom juna.

Za učesnike olimpijskih igara predviđene su dve posebne audijencije kod Pape. Prva je predviđena za 24 avgust u Rimu u Vatikanu za takmičare, sportske reportere i ostale pratioce, a druga 29 avgusta u Castel Gandolfo samo za rukovodioce nacionalnih i međunarodnih olimpijskih komiteta. Računa se da će Papa prilikom odlaska na odmor u Castel Gandolfo pogledati olimpijsko selo.

Perzijski šah je poklonio katolicima raznih obreda svoga glavnog grada Teherana oveće zemljište, na kome treba da se podigne jedna bolnica, jedna redovnička kuća sa zavodom za seminar za sve obrede. U Teheranu živi 12 000 rimokatolika, 8 000 katolika kaldejskog i 2 500 jermenskog obreda.

Kongoanški episkopat (28 biskupa, 6 nadbiskupa i 7 ap. prefekta) izdao je zajedničko pastirsko pismo prigodom proglašenja nezavisnosti svoje zemlje. Pismo govori da se i Crkva pridružuje narodnom veselju nad dobivenom nezavisnošću. Biskupi obećavaju da će se moliti za novu državu i lojalno s vlastima sarađivati. Potsećaju da je zadatak države unapređivanje vremenitog dobra svojih građana, a da se ne sme zaboraviti da vremenita dobra pomažu ljudima postići svoj večni cilj. Najbolja garantija srećnog razvoja države jeste javno priznavanje neotuđivih prava Stvoritelja. Biskupi dalje spominju Kristovu zapoved ljubavi prema bližnjemu. Tu dužnost valja ispunjavati prema pripadnicima svih plemena i rasa. Poslušnost državnim poglavarima utemeljena je u četvrtoj zapovedi. Veselje nad stečenom nezavisnošću neka zamete tragove plemenske podvojenosti.

Francuska. U toj zemlji živi oko 3 miliona useljenika raznih narodnosti. Blizu jedan milion ima Italijana, pola miliona Poljaka, 350 000 Španjolaca, 200 000 Belgijanaca, Jugoslovena 40 000. Od 28—30 juna o.g. u Parizu se održao prvi kongres useljeničkih svećenika 30 narodnosti, koji žive u Francuskoj. Na nj je bilo pozvano 160 svećenika. Sva vlast za pastoraciju tih useljenika usredsređena je u pariškom nadbiskupu kardinalu Feltinu koji je ovlastio za to svog generalnog vikara Msgr Rupp-a.

Msgr Bakker, duhovnik gubavaca u Kamerunu, ima nameru osnovati u svakoj bolnici za gubavce jednu crkvu, dakle 12 takvih bolnica, 12 crkava. Msgr Bakker je poreklom Holandez, otac osmoro dece. 1924 umrla mu je žena. Dvadeset godina kasnije bio je u prisustvu svoje dece zaređen za svećenika. Posle ređenja otišao je kao misionar u Kamerun te se posvetio zbrinjavanju gubavaca.

U Francuskoj ima sada 104 svećenička kandidata, koji su ranije bili radnici i pripadali žosističkoj organizaciji. Neki od njih u biskupskim semeništima, drugi u zavodima za kasna zvanja, treći u redovničkim zavodima ili u semeništu Francuskih misija. 64 od njih hodočastilo je u Lurd od 2—5 jula gde su imali poseban sastanak i napose raspravljali o ulozi siromaštva u životu današnjeg svećenika.

Iz Holandije je 7 jula otišlo u Afriku 85 misionara. U toj je grupi bilo 67 svećenika, braće pomoćnika i redovnica, ostalih 18 bile su laičke osobe.

Središte Londona je dobilo, posle dugog niza godina, prvi puta katoličkog predsednika opštine, lord-merija u osobi Roberta Everest-a. Obred uvođenja novog lordmerija na dužnost obavlja se u vestminsterskoj katedrali. Sin lordmerija p. Rupert iz benediktinske opatije d' Ampleforth je obavio obred i odslužio svetu misu.

Kasno zvanje. Benediktinski pater Avgustin služio je 3 jula o.g. svoju mladu misu u domaćoj župi Brix u Francuskoj. To je inženjer Henrik Milcent koji je u starosti od 60 godina stupio u benediktinski red. Šest se godina pripremao na svećenički poziv te 29 juna o.g. bio zaređen za svećenika. Mladomisniku su na njegovoj mladoj misi asistirali njegov sin p. Pavle, njegovi nećaci Dominik i Franjo. Nazočna su bila dva njegova rođena brata kanonici Emanuel i Edmund kao i mladomisnikova kćerka — redovnica, koja pripada kanonisama sv. Avgustina.

Prigodom neke audijencije Papa Ivan XXIII je isticao lik blaženog pape Inocentija V, koji je kao Petar iz Tarenteze i nadbiskup u Lionu organizovao drugi lionski koncil u 13 veku. Papa je kazao da je taj njegov predšasnik imao osobine, kakve su uvek potrebne papama: veliko znanje i razboritost, duh izmirenja i poniznost. Delovao je u duhu izmirenja na koncilu u Lionu i tako doprineo stvari jedinstva među kršćanima.

Katolička su nemačka deca prošle godine skupila za misije 25 miliona šilinga, pet miliona više nego prethodne godine. Nemačku decu po visini misijskog doprinosa pretekla su samo američka deca.

Plemeniti poslanik. Za novog poslanika Pakistana kod Svete Stolice imenovan je generalmajor Raza. Ovaj je zasad zastupao svoju zemlju u Iranu, Francuskoj i u Kini. U toku svoje karijere uspelo mu je spasti jednu redovnicu iz životne opasnosti.

Da li će biti koncil 1962 godine? Msgr Simon Delacroix, generalni direktor udruženja svetovnih svećenika bio je u audijenciji kod svetog Oca u pitanju svetskog kongresa tog udruženja koji je planiran za 1962 godinu. Papa je izrazio želju neka bi taj kongres neposredno predhodio saboru, kako bi mogli uzeti učešća na njemu i kardinali i biskupi koji će doći na koncil. Iz toga su neki zaključili da Papa ima nameru da se ekumenski sabor održi već 1962 godine.

Blizanci — misionari. Blizanci Petar i Pavle Brajen iz Eskanaba, Mičigen, SAD, stupili su zajedno u misijsku kongregaciju Merinolaca. Bili su zajedno zaređeni za svećenike, i zajedno su primili iz ruku kardinala Spellmana misijski križ te sada zajedno rade kao misionari na Formozi.

Katolički nadbiskup Hakim iz Nazareta napisao je posebno pismo u pitanju verskog odgoja u školama.

Katolička štampa u Španiji. U toj državi na iberskom poluostrvu ima 109 dnevnih novina, od kojih 34 katoličkih. Ukupni tiraž dnevnih novina iznosi 1,8 miliona primeraka, od toga otpada na katoličke samo 18,74%. Ukupni broj časopisa odnosno revija je 1 768 sa preko 8 miliona primeraka, od kojih imaju katolici 847 revija sa tiražem od 5,6 miliona primeraka, dakle oko 70% ukupnog tiraža revija. Španski su katolici dakle slabi u dnevnim novinama, ali dosta jaki u revijama.

Krajem izbegličke godine bilo je u svetu još uvek 15 miliona izbeglica, najviše u Aziji iz azijskih zemalja. Mnogo je već bilo učinjeno za smeštaj onih koji su izgubili domovinu, ali izgleda da se to pitanje ne da rešiti, pošto iskrsavaju uvek nova preseljavanja naroda na svetu.

Umro je kardinal Piedro Fumasoni - Biondi u starosti od 88 godina. Rodio se u Rimu, bio zaređen za svećenika 1897, obavljao je službu ap. delegata u Indiji, Japanu, i SAD. 1933 g. bio je imenovan kardinalom i postao prefekt kongregacije za širenje vere. Izvesno vreme imao je već pomoćnika proprefekta. Posle njegove smrti njegovo je mesto u kongregaciji preuzeo kardinal Agagianian.

Novi rezidencijalni biskupi. Papa Ivan XXIII je imenovao ap. administratora Dr Franju Šepera nadbiskupom i metropolitom zagrebačke nadbiskupije, ap. administratora Dr Maksimilijana Držečnika biskupom lavantinske biskupije sa sedištem u Mariboru, ap. administratora Dr Dragutina Nežića biskupom porečko pulske biskupije sa sedištem u Poreču. Ovim crkvenim velikodostojnicima upućujemo svoje srdačne čestitke i tople želje u odgovornoj službi.

Beogradski nadbiskup Dr Josip Ujčić počastio je 26 juna 1960 svojom prisutnošću zlatomisnički jubilej ap. protonotara Msgr Josipa Sokola, velikog prepošta stolnog kaptola đakovačkog. Visoki jubilant je već od 1926 član đakovačkog kaptola, a od 1942 veliki prepošt. Jubilantu naše iskrene čestitke!

Beogradski nadbiskup je 17 jula o.g. održao svečano slovo na zlatomisničkoj svečanosti prelata Dr Andreja Snoja, ljubljanskog univerzitetskog profesora. Zlatomisničko slavlje se održalo u gradskoj crkvi sv. Jakoba, u kojoj visoki jubi-

lant već godinama pomaže u duhovnoj pastvi. Jubilantu, omiljenom profesoru Svetog pisma novog zaveta, naše srdačne čestitke i tople želje! Na mnogaja ljeta!

Crkvena delegacija. Iz naše zemlje otišla je delegacija svećenika koju su predvodili nadbiskup Dr Josip Ujčić i biskup Dr Gabrijel Bukatko, na 37 svetski euharistijski kongres u Minhen. Tako su bili jugoslovenski katolici zastupljeni na toj međunarodnoj verskoj manifestaciji.

U pravoslavnoj ruskoj crkvi u Rimu održano je svečano opelo za pokojnog ruskog pisca Borisa Pasternaka. Opelo je služio ruski arhiepiskop Leontiti, koji živi i radi u Čileu. U Rimu se zaustavio posle svog hodočašćća u Svetu zemlju.

Kuća u kojoj se rodio sv. Pijo X pristupačna je posetiocima. Jednostavna kućica u Riesi, udaljena 8 km od Castelfranco, u blizini Venecije, preudešena je u muzej. Prostorije i nameštaj pokazuju istu sliku kakvu je kuća imala pre 130 godina kada je u njoj proveo svoje detinjstvo Josip Sarto, kasniji sv. papa Pijo X. Sobica na prvom spratu gde se svetac rodio pokrivena je slikama i zahvalnim pločicama za ozdravljenja i uspešni zagovor. Skromna baštica oko kuće pretvorena je u slobodno mesto na koje se nadovezuje spomen veranda. Svečeva mala nećakinja Pia Parolini vodi svaki dan posetioce po kući te im priča zanimljive anegdote iz života svog starog ujaka.

Iznajmljivanje svećenika. Bečki nadbiskup koadjutor Jahim vodi razgovore s holandskim biskupima, da bi dobio nešto holandskih svećeničkih kandidata za bečku nadbiskupiju. Predviđa se da bi mladi pozajmljeni holandski bogoslovi učili teologiju u Beču, kako bi bolje ovladali nemačkim jezikom te se upoznali s prilikama u kojima će raditi. Slične želje gaje i neke nemačke biskupije.

Austrijski konkordat. Austrija je uredila izvesne odnose sa Svetom Stolicom, koji još nisu bili uređeni. Tekst je potpisan u kancelariji državnog kancelara Raaba. Burgenland je postao samostalna biskupija, država je povratila deo još od Hitlera zaplenjene crkvene imovine. Uređeno je pitanje državne pripomoći za izdržavanje svećenika itd.

Minhen. Za potrebe svetskog euharistijskog kongresa smeštena je bila u Minhenu u nekoj zanatskoj školi posebna kancelarija da služi novinarima koje će privući kongres. Taj ured raspolaže sa 30 telefona, sa 10 brzojavnih aparata, sa 100 pisaćih mašina, sa 8 televizora. Za prevode vesti na šest glavnih svetskih jezika obezbeđene su stručne snage.

Beč. Na blagdan presv. Srca Isusova u bečkoj katedrali sv. Stefana održana je posebna pobožnost, takozvani »Dan bolesnika«. Došlo je na hiljade starih i bolesnih ljudi. U okviru svečanosti pročitana je i papina poruka bolesnicima, a kardinal König podelio je nekolicini bolesnika sakramenat svete potvrde.

Udeo redovnica u školskoj nastavi. U Francuskoj su ženske redovničke kongregacije, koje se posvećuju školstvu, stvorile pre 20 godina jedan savez. Taj savez danas predstavlja snažan kadar prosvetnih radnika. 6 000 redovničkih zajednica sa 40 000 redovnica poučava u 7 000 škola 850 000 učenica. Jedna petina svih francuskih učenica prima iz tog izvora svoju školsku naobrazbu.

Liban. Papa je imenovao dosadašnjeg ap. delegata Južne Koreje Msgr Righi Lambertini nuncijem u Libanu. Novi libanski nuncije bio je za vreme papinog službovanja u Parizu njegov savetnik.

SAD. Nadbiskup iz Sen Luja Msgr Ritter izdao je posebno pastirsko pismo u pitanju školovanja katoličkih studenata na nekatoličkim zavodima. Obzirom na opasnost po veru studenata nadbiskup predviđa da će otsele svaki katolički student, koji želi da uči u nekatoličkom zavodu, morati dobiti od nadbiskupa posebnu dozvolu. Istovremeno se nadbiskup odlučno zauzeo za rasnu integraciju, tj., za zajedničke škole crnačkih i belih učenika.

Predlog školskog zakona u južnoafričkoj Uniji uznemiruje i tamošnje katolike. Nadbiskup Herlej iz Durbana je izjavio da izgleda da novi zakon ima služiti ciljevima rasističke vladine politike i premoći reforme holandske crkve koja otvoreno podupire vladu.

Papina konstitucija »Sollicitudo omnium ecclesiarum«, kojom je Papa obelodanio dekrete rimske sinode prošle zime, objavljena je bila 28 juna. Tom prilikom Papa je održao kraći govor u vatikanskoj bazilici. Papa očekuje od obavljene sinode koristi u pojedinačnom i zajedničkom životu. Mi kršćani i katolici, nastavio je Papa, ne smemo sramotiti svoju religioznu tradiciju. Valja se znati odreći izvesnih prohteva vlastitog ja, koji kriju moralne nedostatke, treba ukloniti nastranosti osobnog ukusa i uzdržati se od kritikovanja crkvenih odredaba, napose kada se njima tumači zakon Gospodnji. Brojne zablude kruže danas po svetu i zavode nerazborite. U svim vremenima Crkva je znala odgovoriti duhovnim potrebama svojih vernika pozivima, upozorenjima i ohrabrenjima.

Apostolsko pismo »Inde a primis« o štovanju preskupocene Krvi Isusove Papa je izdao 30 juna o.g. U njemu je Papa izneo istorijat te pobožnosti, naveo razne tekstove crkvenog učiteljstva, a napose se zaustavio na 46 homiliji sv. Ivana Zlatoustog, gde taj crkveni učitelj tumači, kako odlazimo od pričesnog stola kao lavovi, puni oduševljenja i ognja . . . jer smo uživali Krv Kristovu.

Papa je poslao posebnu poruku predsedniku organizacije FAO, koja unapređuje poljodelstvo te se bori protiv gladi na svetu. Papa u poruci očinski pobuđuje na plemeniti rad, koji se tako podudara s pravim čovekoljubljem i tako je dostojan da potakne svako ljudsko srce na saradnju. Crkva se raduje što vidi toliko dobre volje ujedinjene na »delima milosrđa«, na kakva ona tako usrdno poziva svoju decu. Papa na kraju izjavljuje da molitvama i svojim ličnim nastojanjima podupire njihovu akciju te zaziva na nju bogat nebeski blagoslov.

Papa je poslao na svečanost proglašenja nezavisnosti Konga svog posebnog izaslanika Msgr Sigismondi-a. Uz to Papa je preko radija održao narodima Konga govor koji su prenosile sve kongoanske radijske stanice. U njemu je Papa spomenuo kako je već papa Leo X u 16 veku posvetio jednog kongoanškog princa za biskupa, kako se je kršćanstvo u ovom veku lepo razvijalo. Za budućnost je kazao da je put razvoja jedne države dug i težak te da i u tome važi reč Svetog pisma: Ako Gospodin ne gradi kuće.

Kardinal Bea je primio na fordhamskom univerzitetu diplomu počasnog doktorata. Prigodom tog puta u SAD, kardinal je dao u Nju Jorku intervju o izgledu na uspeh u pitanju crkvenog jedinstva, pošto je Papa njega postavio na čelo sekretarijata za veze s nekatoličkim kršćanima. Kardinal je davao vrlo jasne i trezvene odgovore. Ukoliko su razlike između kršćanskih konfesija veće, to je ujedinjenje teže. Katolička Crkva ne može otstupiti od svog verskog učenja, ali na području liturgije, crkvene organizacije i discipline postoje mogućnosti popuštanja. Crkveni opšti sabor će se održati tek, kad svi predhodni radovi budu završeni, kada komisije završe svoj posao. Kardinal predviđa da će se skice predloga za koncil prethodno dostaviti svim biskupima da ih prouče i stave svoje primedbe, onda će se tek doterani predlozi predložiti koncilu. Tačan datum koncila prema tome nije još moguće predvideti.

Litanije predragocene Krvi N.G.I.K. Sveta kongregacija obreda je po papinom odobrenju izdala dekret kojim se litanije predragocene Krvi N.G.I.K. unose u Rimski ritual te se dozvoljava da ih vernici privatno i javno mole. Posebnim dekretom Svete penitencijarije podeljeni su oprosti onima koji te litanije mole. Nepotpuni oprost prima svaki koji jedanput skrušena srca moli te litanije, potpuni pod običnim uvetima jednom mesečno, ko ih moli svaki dan.

Program 37 svetskog euharistijskog kongresa u Minhenu. Njegova je lozinka: Statio orbis pro mundi vita — sveopći zbor za život sveta. Kao što su se nekada skupljali rimski svećenici i vernici oko Pape na njihov rimski zbor, tako su se sada skupili katolički vernici iz svega sveta oko Papinog legata u Minhenu, da održe sveopći zbor te da zajedno prikažu uzvišenu Žrtvu svete mise i mole se za život sveta. Ovim kongresom Crkva vodi računa o zajedničkoj nadi svega sveta, o strahu i zabrinutosti naroda, pa svima pokazuje da je čovečanstvu potrebno za njegovu egzistenciju i napredak, da se hrani »živim kruhom koji je sišao s neba«, da živi od istine i milosti Isusa Krista. — Svečan prijem papinog legata kardinala Gustava Testa beše 31 jula. Na kongresu su bila razna verska predavanja, izložbe, religiozne pretstave i koncerti. Između ostalih su bili i ovakvi govori: jedinstvo i mir kao plod Euharistije, Euharistija i svršetak sveta, Očuvanje i uređenje sveta u snazi Euharistije. Svečana bogosluženja su se na kogresu obavila uz priključak na obrede Velike sedmice. Tokom kongresa obavilo se ređenje mladomisnika, održala se večera ljubavi — agapa, biskupi su služili kod stolova, posećivali zatvorenike i bolesnike, izvršen obred pranja nogu, zajednička zborna misa i zajednička sveta pričest. Petak 5. avgusta je bio posvećen uspomeni Kristove muke i pobožnosti križnog puta. Posle podne bila je u Dahau posvećena kapela Kristove smrtne muke i obavljena pokornička pobožnost naroda. U subotu, 6 avgusta služila se pontifikalna misa na bizantskom obredu i izvršila posveta sveta. U nedelju, 7 avgusta je bio glavni dan kongresa i njegov zaključak. Pre podne na stadionu svečana misa papinog legata, propoved, Papina poruka, a posle podne svečana procesija sa Presvetim, zahvalna pesma i blagoslov. — Minhenski kardinal Wendel kazao je da je cilj kongresa pokazati svetu da je i danas moguće živeti po veri i kako se mogu sva naučna i tehnička postignuća uključiti u katolički život.

Prvi kandidat za Nobelovu nagradu za mir je sada Raoul Follereau, advokat, pisac i pesnik, koji posvećuje svoj život gubavcima.

Msgr Josip Asajiro Satowaki, biskup iz Kagošima, pokrstio je u Kasari Mura 73 odrasla čoveka, prve kršćane tog kraja. Njima se pridružilo 56 katehumena. To se mesto nalazi na otoku Anami, između Japana i Okinave.

Prva redovnica iz Urugvaja s. Marija Gonzaga iz kongregacije sv. Petra Klavera, primila je iz ruku pomoćnog biskupa iz Montevidea Msgr Anfuna Corso misijski križ. Misionarka odlazi u Afriku.

Indijska vlada podeljuje svake godine naslov najboljeg direktora škole. Za 1960 godinu taj je naslov dobio p. Kottaram, rektor zavoda sv. Tome u Palai, u Kerali.

Slavni američki baritonist Dik Mišler i njegova supruga, slavna plesačica Karolin Mišler ostavljaju za dve godine svoje svetovno zvanje i odlaze u misije kao laički misionari. Oni imaju dvoje dece, jedno staro 3, a drugo jednu godinu.

U Tananarivi na Madagaskaru otvara se viša bogoslovska škola u pokrajinskom semeništu, kako bi domaći svećenici dobili temeljitiju bogoslovnu naobrazbu. Petnaest malgaških biskupa šalje tamo 23 bogoslova. Neki slušatelji dolaze iz crkvenih redova.

Biskup iz Lafajeta Msgr Moris Šenoder izdao je komunike, u kome zabranjuje crkvenu sahranu vozačima koji su se teško ogrešili protiv saobraćajnih propisa te su krivi teškim nesrećama. Biskup izjavljuje da je nehajnost ili čak kriminalno ponašanje tokom vožnje kolima vrlo težak greh.

Francuski vlasnici bioskopskih dvorana apelirali su na filmske producente neka obustave produkciju nemoralnih filmova. Svoj zahtev obrazlažu materijalnim — finasijskim razlozima. Dobar film može se davati 2000 puta u raznim bioskopima, film koji je samo za odrasle, samo 800 puta. Ukoliko ima još negativniju ocenu, još manje puta. To važi za Pariz i njegovu okolinu.

Znači da nemoralni filmovi u Francuskoj nisu naročito rentabilni.

Vino za godinu 2000. Kardinal Confolonieri bio je ranije sekretar pape Pija XI. U papinom životopisu njegov sekretar opisuje i ovu anegdotu. Papa je 1939 pred smrt primao mnoga pisma i poklone sa željom da ozdravi. Među ostalim poklonima nalazila se i boca vina koje je prema etiketi bilo staro 50 godina. Papu je taj poklon potaknuo da je zaveštao svome nasledniku na Petrovoj Stolici od godine 2000 dve boce misnog vina.

Starica u audijenciji. Papa Ivan XXIII primio je u privatnu audijenciju 96 godina staru majku ap. vikara Arabije, kapucinskog biskupa Msgr Magliacani. Papa je staricu posadio na stolicu pokraj sebe te se ljubazno s njom razgovarao kao sa rođenom majkom. Poklonio joj je lepu krunicu.

Misije. Danas radi u katoličkim misijama 51 000 misionara, dok ih je 1925 bilo 22 000. Razne nekatoličke veroispovesti i sekte imaju danas 38 000 misionara, dakle 9 000 više nego 1925.

Novi najbolji film godine. Nemačka katolička filmska liga uvrstila je francuski film »Žrtveni ophod redovnice« koji je sastavljen po knjizi Gertrude von le Fort »Poslednja na giljotini«. Film pokazuje kršćansku ideju žrtve i vrednost vere, koja daje čoveku snagu. Za vreme kongresa u Minhenu taj se je film prikazivao.

Protestanti se mole za Papu. I u evangeličkim crkvama trebalo bi se moliti za Papu i budući koncil. To je bio predlog glavnog hamburškog pastora Dr Harms-a. Iako još nedostaju mnogi preduslovi za zvanične razgovore o crkvenom ujedinjenju te se treba čuvati preteranog optimizma u vezi s budućim koncilom, ipak taj pastor smatra protivno evanđeoskom duhu, kad se ne bi pouzdali u Duha Svetoga da može i kroz koncil unaprediti stvar crkvenog jedinstva. U sadašnjoj situaciji nisu u pitanju ideologije niti spasavanje pozicija jedne ili druge strane, nego spiritualni interesi. Ako koncil uspe otvoriti vrata za druge crkve, već bi to mnogo olakšalo interkonfesionalne razgovore.

UREDNIKOVA POŠTA

I. S. Odgovor: Pričate o raznim sablastima i prikazama. Na svetu ima mnogo duševno bolesnih ljudi koji drže svoje utvare za zbilju. Katkada i zdravi ljudi nisu sposobni kritički prosuditi prirodne pojave. Stoga je jedino pametno preći preko takvih pričanja, jer ničemu ne služe. Svako ima dovoljno pametnijeg posla.

S. I. Odgovor: Ne možemo drugo nego da i o Bogu ljudski govorimo i prenosimo svoja osećanja na nj. Samo Sveto pismo govori da se Bog pokajao što je čoveka stvorio. Isto tako kažemo da gresi vređaju Boga i zadaju mu boli. Da li Bog zbog greha oseća stvarno kakav bol? Bog je po svojoj prirodi neizmerno savršen i srećan, ali je Isus Krist na zemlji stvarno trpio za sve grehe svega sveta, čak i za one grehe koje će poslednji čovek na zemlji učiniti. Prema tome tačno je da je svaki greh uzročnik Kristovih muka. Krist sada u svome blaženstvu svakako ne može više trpiti, kao što nećemo ni mi kad stignemo u nebo. Dozvoljeno je dakle govoriti o gresima kao da vređaju Boga i da on oseća tu uvredu kao što mi ljudi osećamo nepravdu koja se nama učini.

B. N. Pitanje: Da li možemo prihvatiti Danteove ocene o papama, kardinalima i drugim osobama o kojima govori u svome »Paklu«? Odgovor: Danteov »Pakao« je pesnička literarna tvorevina. U njemu iznosi svoje subjektivno mišljenje. Koliko se možemo na njegove ocene osloniti, vidimo najbolje što papu Celestina baca u pakao, dok ga je Crkva postavila na oltar. Kad bi i bio koji papa nedostojan svoje časti, kardinali ga ne mogu svrgnuti nego ga mogu samo savetovati i zanj se Bogu moliti.

I. N. Odgovor: Već iz apostolskih vremena nedelja se slavi kao Gospodnji dan. Pročitaj samo Apostolska dela 20, 7 i 1 Kor 17, 2.

N. I. Odgovor: Zaziv Kraljice patrijarha znači da je Bl. Devica Marija vladarica praotaca ljudskog roda i odabranog jevrejskog naroda. U patrijarhe se ubrajaju: Adam, Abel, Noe, Abraham, Izak, Jakob itd.

G. J. Odgovor: Igrati na lutriju je samo po sebi moralno neopredeljen čin. Kome je stalo do ozbiljnog verskog života, ne mari mnogo za te stvari. Sredstva za život valja zaslužiti ozbiljnim radom. Poštenoj igri je mesto na granici našeg interesovanja, moramo paziti da nas toliko ne obuzme da postanemo njezini robovi. Kakva šteta, ako zbog igre zanemarujemo svoje staleške dužnosti!

N. P. Pitanje: Da li je ispravan kršćanin koji se oduševljava za francuskog egzistencijalista Alberta Camus-a, velikog literata nobelovca, koji je u automobilskoj nesreći poginuo? Odgovor: Žalimo njegovu nesrećnu smrt. Priznajemo da je kao literat u zapadnom svetu zauzimao istaknuto mesto. Beletristika je lepa stvar, ali mi kršćani uživamo u punom smislu u literaturi, ako su ideje koje pisac zagovara kršćanske. Vera i moral su daleko iznad svih ostalih vrednosti. Nije dostojno da obožavamo literate književnike jer su i oni ljudi kao mi, sa svojim dobrim i rđavim osobinama, deca svoga vremena. Za nas kršćane su najodličniji ljudi sveci, jer su oni postigli najviše savršenstvo vlastite duše te ih je Bog sam proslavio. Albert Camus nije verovao u Boga. Smatrao je da je otkrio čarobni kamen kojim se mogu rešiti sva pitanja života u večnoj borbi protiv svake zakonitosti. Njegova formula zvuči dakle kao ona opasna izreka: Neću da ti služim, što je po našem izvor svega zla. Ne ulazim u prosuđivanje lične krivice za takav stav. Sigurno je jedno, da nam takav književnik ne može biti mentor u životu.

P. N. Pitanje: Da li je istina da Crkva skučuje slobodu mišljenja kršćanskim misliocima? Odgovor: Osnovna dužnost Crkve je da štiti svoju nauku od svake zablude, kad je navešta svetu. Prema tome, Crkva mora zaštićivati svoje vernike od krivih verskih nauka i moralnih načela. Crkva inače ne bi bila više Kristova Crkva, koja je stub i tvrđava istine. Ako je kršćanski mislilac član Crkve on mora kao takav nepokolebivo verovati sve što Crkva uči kao versku nauku. Kao što je sudac vezan na zakone, sportaš na pravila igre, čovek od knjige na pravila svoga jezika, lekar na zakone biologije i medicine, tako je kršćanski filozof vezan na verske istine i prirodne istine. U okviru, koji mu daje vera i zdravi razum, slobodno može da razvija svoje misli.

S. C. Pitanje: Da li su stvarno u povesti Crkve bila samo tri svetla razdoblja kada je pobedio duh nad juridičkim mehanizmom? Odgovor: Katolik ne može tako govoriti o svojoj Crkvi. Crkva je neprekidno otajstveno Telo Kristovo. Sveti je Duh oživljava kao duša telo. U njoj uvek žive sveci, neprestano se barem neki vernici posvećuju. Priznajem da se na duži rok može govoriti o opadanju i podizanju verskog života u nekoj zemlji. Crkva ima kao vidljiva organizovana ustanova nužno svoje propise. Prema tim propisima, niko ne može sam postaviti sebe za učitelja u Crkvi, nego mora dobiti posebno kanonsko ovlaštenje. Ko bez odobrenja govori i piše, njega ne šalje Duh Sveti. Crkva je naša Majka, o njoj mora njeno dete govoriti sa poštovanjem i sa ljubavlju.

V. J. Pitanje: Da li se verske istine mogu pred razumom opravdati? Odgovor: Za verske istine je najvažnije da ih je Bog objavio te da ih onda usvajamo zbog Božjeg autoriteta. Razum nam je u verovatnju svakako nužno potreban: prvo nas on dovede do praga vere. Kod svakog obraćenika razum izvrši veliko delo proučavanja osnova vere, koje ga proučavanje dovede do saznanja da je pametno da veruje te da mora da veruje. Sam čin vere delo je milosti Božje i čoveka samog (razuma i volje). Veran čovek se ne pita šta mu govori razum, nego što je Bog objavio. Svakako vera ne uči ništa što bi bilo protivrečno te što bi se opiralo jasnoj razumskoj spoznaji. Verske istine, koje nazivamo verskim tajnama, nadilaze ljudski razum. Valja znati da nije vera ona koja treba da se potčinjava razumu nego obratno. Čovek mora i razum i slobodnu volju podrediti Bogu.

Nakane Apostolata molitve. Septembar 1960. Srce Isusovo, čuj nas, molimo te da bi ostali svi katolici međusobno i sa svojim duhovnim pastirima ujedinjeni. - Srce Isusovo čuj nas, molimo te, da bi kršćanska ljubav sprečila da se Afrika i Azija zbog rasne mržnje istrgne iz kršćanskog sveta.

BILO JE PRAVEDNO...

Sa ljiljanima u ruci polazili smo u svečanoj povorci i naš veliki Prijatelj ulazio je u naša mlada srca. To je bilo davno i nanosi vremena podigoše se između proteklih dana i ovoga časa, kada prebirući rasuto sjećanje, pomišljam, što je sve prolazilo mojim srcem, potiskujući Tvoj lik, Gospode.

Opravdanje je na mojim usnama: bila je mladost. A ipak znadem, da mi nije bilo dopušteno ispuniti Tvoj hram krivim vrednotama. Opravdanje je u mojoj slabosti: život je tražio, da kupujem, što su nuđali glasni vikači, zlatari, vajari ukrasa i mešetari. Ali znadem, da nisam smjela oskrvnuti Tvoj zaklon u sebi.

Gospode, bičem svoga gnjeva Ti si oborio kumire, koji su punili moje snove. Pročistio si srce, koje se djetinje žalilo, da su udarci suviše boljeli. A, kada je zanijemila moja prepirka s Tvojim sudom, jer klonuše svi razlozi moje obrane — kada je nestala moja strepnja pred spoznajom, da je bilo zasluženo i pravedno, onda sam, Gospode, osjetila, da si dodirnuo moje znojem orošeno čelo. I nisi više Bog gnjeva, nego Bog ljubavi, praštanja i smirenja.

TRAŽIM ČUDO

Dopusti, Milosrdni, da dodirnem rub haljine Tvoje, jer Ti vraćaš zdravlje bolesnima i snagu oborenima. Ti liječiš rane, kojih se zdravi gadljivo plaše, pa nitko još nije zamolio Tvoju pomoć, da nije primio dragocjeni poklon Tvoje beskrajne dobrote.

Bolujem, Svemoćni, a nikome još nisam povjerila, kakovo je bilo moje odricanje i kakove su uzbune jada izmorile moje srce prije nego se povuklo u šutnju.

Danas ne znam, što me je boljelo više: podmukli bol u tkivu mojega tijela ili sulice pakosti ljudske.

Ne znam, koji je čemer ljuće podgrizao moj život, ali mislim, da je još gora muka bila napuštenost moja.

Nitko u svijetu oko mene ne zna da mi pomogne i prezrivo se smiju mojoj čežnji, koja me vodi Tebi.

Govore mi, da tražim, što živi samo u grozničavoj tlapnji.

Ljubav je čudo, a ja tražim ljubav.

Dopusti, Milosrdni, da dodirnem rub haljine Tvoje, jer nitko još nije zamolio Tvoju pomoć, da nije primio dragocjeni poklon Tvoje beskrajne dobrote.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Jenko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd. Svetozara Markovića 20 — Tek. račun 101-704-3-533. Grafičko preduzeće »SRBOŠTAMPA« — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon br. 20-268.